

Biblioteques públiques en entorns multiculturals

(Recomanacions pràctiques)

Document comunitatXBM

**Diputació
Barcelona**

Components del grup de treball de multiculturalitatXBM:

Estel Torné Margarit. Biblioteca del Nord de Sabadell

Montse Llovera Montserrat. Biblioteca Districte 2 de Terrassa

Cristina Amatriain Ruíz. Biblioteca La Florida de L'Hospitalet de Llobregat

Nuria Silvestre Gusi . Biblioteca Municipal de Manlleu

Sylvia Sanz Moix. Biblioteca Frederica Montseny de Canovelles

Imma Solé Vilanova. Biblioteca Sant Pau-Santa Creu. Biblioteques de Barcelona

Montse Alvarez Massó. Gerència de Serveis de Biblioteques

Dinamitzadora: Montse Espuga Condal. Biblioteca La Mina de Sant Adrià de Besòs

© Diputació de Barcelona

febrer, 2015

Índex

[1. Introducció i objectius](#)

[2. Cooperació](#)

[3. Col·lecció](#)

[4. Serveis](#)

[5. Recursos humans](#)

[6. Comunicació i difusió](#)

[7. Bones pràctiques](#)

[7.1 Activitats de foment a la lectura i la cultura](#)

- A l'estiu Barcelona t'acull. Biblioteques de Barcelona
- Cinema per a la convivència. Biblioteca La Florida de l'Hospitalet de Llobregat
- Club dels deures. Biblioteca Frederica Montseny de Canovelles
- Club de lectura en veu alta Caçadors de Llibres. Biblioteca Font de la Mina de Sant Adrià de Besòs
- Contes en llengua materna. Biblioteca Municipal de Manlleu
- Exposició Les Llengües que es parlen a Manlleu. Biblioteca Municipal de Manlleu
- Hort i cultura. Biblioteca Del Nord de Sabadell
- Taller de relaxació i comunicació. Biblioteca Frederica Montseny de Canovelles
- Taller de Lectura fàcil en català. Biblioteca Municipal de Manlleu
- Voluntariat de lectura. Biblioteca Municipal de Manlleu

[7.2 Recursos](#)

- 20 literatures. Guia de la diversitat literària a les Biblioteques de Barcelona
- Maleta de la Frede. Biblioteca Frederica Montseny de Canovelles
- Ubica'T Xarxa. Terrassa. [Bctxarxa](#)

[8. Bibliografia](#)

1. Introducció i objectius

Aquest document pretén ser una ajuda a les persones que treballen a la biblioteca pública fent especial esment a diferents aspectes relacionats amb la multiculturalitat.

La idea és donar unes pautes, unes idees i experiències que puguin ser útils per:

- Conèixer les particularitats i la diversitat de l'entorn
- Entendre la diversitat cultural com un punt fort de la biblioteca
- Entendre el valor social que té avui la biblioteca pública
- Trobar noves fórmules per adaptar les biblioteques a les diferents necessitats canviant dels usuaris
- Millorar la convivència a la biblioteca
- Esdevenir un espai d'acollida i cohesió social

En definitiva, seran eines per apropar-nos a la realitat canviant del nostre entorn, del públic, de les característiques específiques de la nostra població que la fan diferent de la població veïna.

Entenem per multiculturalitat un entorn o una població amb diferents cultures o ètnies. A Catalunya, a més, s'ha adoptat el model intercultural com a forma de gestió de la immigració. Això representa apostar per una convivència basada en el respecte a la diversitat cultural alhora que facilita la integració i la cohesió social. A les biblioteques, cada vegada més ens trobem amb el repte de donar servei a públics multiculturals, però sovint la diversitat d'origen no és l'única realitat: existeix tot un ventall de situacions relacionades amb els diferents nivells socials, econòmics i formatius que es barregen amb la multiculturalitat. Convé no confondre el tractament de la realitat multicultural amb la mediació de conflictes: tot i que en algun moment la diversitat genera conflictes, justament aquest document vol mostrar aspectes de la gestió bibliotecària que poden portar a donar valor a la convivència de cultures.

S'ha volgut redactar un document breu i pràctic, sense embolcall teòric perquè la multiculturalitat a les biblioteques ha estat a bastament descrita en literatura tècnica (UNESCO, IFLA, etc.[i][ii]): no és necessari repetir el que ja està consolidat. En canvi, s'ha pretès donar una visió pràctica, propera a la nostra realitat, d'aspectes i situacions quotidianes de la biblioteca pública d'avui pel que fa als temes i dubtes que genera la multiculturalitat.

Aquí es donen unes pautes que serveixen d'orientació per millorar i aprofitar al màxim els recursos humans, bibliogràfics, tecnològics i econòmics, partint de l'experiència dels nostres equips de treball. Aquestes aportacions es poden aplicar a qualsevol biblioteca, sobretot a les que tenen un perfil d'usuari molt heterogeni, amb barreges culturals, ètniques, socials, religioses i lingüístiques molt marcades. Sabem que aquest públic té unes necessitats i uns interessos que poden diferir d'uns equipaments a d'altres i per això recomanem adaptar les propostes a l'espai i a l'entorn de treball. Així mateix, cal tenir en compte que accions i activitats que han tingut molt èxit en un moment determinat deixen de tenir-ne perquè el públic canvia: novament cal estar atents a aquests fluxos i innovar i oferir nous serveis.

Com sempre, la millor recomanació és no actuar sols, buscar biblioteques de referència que ens ajudin a no caure en errors recurrents, conèixer bé el nostre entorn i les persones que hi viuen i relacionar-nos sempre amb els agents locals. Procurar que tots els membres de l'equip s'impliquin en aquest treball de coneixement de

l'entorn i de detecció de necessitats. Les biblioteques són i seran equipaments que aporten un gran valor cultural i social als municipis: una bona planificació tècnica que tingui en compte també el valor de la multiculturalitat pot fer que siguin imprescindible.

Barcelona, gener del 2015

2. Coneixement de l'entorn i cooperació

El punt de partida per elaborar les línies de treball de la biblioteca és analitzar l'entorn on treballem, això inclou identificar les diferents comunitats que van arrelant al nostre barri, poble o ciutat.

Cada comunitat té característiques pròpies i és important conèixer-les. Evidentment és qüestió de temps i dedicació, però es fa necessari participar en taules territorials i relacionar-se amb gent que treballa en l'àrea d'influència de la biblioteca, consultar dades estadístiques i informes, apropar-se a les entitats d'acollida, etc.

La biblioteca pública ha de treballar en coordinació amb els agents socials, educatius i culturals del territori als quals dona servei, per tal d'establir aliances i complicitats, i dur a terme projectes que ajudin els diferents col·lectius a integrar-se a la comunitat.

Per això és tant important que les biblioteques facin un treball previ d'identificar les entitats i associacions, amb les quals tinguin interessos comuns, i siguin presents a les taules tècniques territorials creades amb objectius coincidents, atès que aquestes poden esdevenir elements cohesionadors de primer ordre facilitant la participació dels diversos col·lectius.

També cal conèixer les línies d'actuació dels altres serveis i equipaments municipals del barri o el districte, amb els quals puguin establir complicitats en l'àmbit educatiu, social i cultural. No oblidem que som una baula més de l'aprenentatge, per bé que és un aprenentatge invisible, no formal, que sorgeix de les activitats de la vida quotidiana relacionades amb la feina, la família i l'oci.

Si el municipi té Plans d'atenció a la diversitat, convé que la biblioteca hi tingui un paper actiu com a agent de referència: la biblioteca ha de formar part de l'anella d'institucions locals que fan atenció a la diversitat.

Ens interessa saber qui fa què a la nostra zona d'influència i que ells sàpiguen què fem nosaltres, per evitar duplicitats d'accions i que ens tinguin presents a l'hora d'elaborar els seus projectes i plans de futur.

També cal comptar amb les persones que poden col·laborar de manera voluntària en accions puntuals que reverteixen en la construcció de la comunitat.

Amb el coneixement de l'entorn i cooperació tots els col·lectius que participen en un mateix projecte obtenen un benefici comú.

Què podem fer?

- Elaborar un mapa de les entitats i associacions del territori
- Compartir els nostres projectes amb les entitats i associacions veïnals. D'aquesta manera aconseguirem que se'ls facin seus i hi participin amb il·lusió.
- Participar o proposar taules d'acció territorial, específiques o generals, amb la participació dels diferents agents del territori, per compartir experiències, conèixer-nos i establir accions conjuntes. Per exemple: consell municipal d'educació, oficina de català (CPNL), coordinadora d'entitats, taules de treball per la diversitat o acollida, comissions per a la celebració de Sant Jordi, organització festa major, etc.

3. Col·lecció

Les biblioteques de poblacions multiculturals han de reflectir en el seu fons documental la diversitat d'origens de la població del seu entorn, i han de saber donar resposta a les necessitats educatives i d'integració específiques que es plantegen.

En el marc de la nostra política de col·lecció és important dedicar un apartat a recollir els criteris de configuració d'aquest fons també des d'una visió multicultural, marcant prioritats però també coneixent les limitacions que ens podem trobar ja que no sempre és factible configurar una col·lecció que respongui als criteris teòrics establerts.

Proposem analitzar el fons multicultural a partir de diferents apartats:

- **Documents en altres llengües**

L'objectiu és donar resposta als interessos lectors i altres necessitats culturals dels nous ciutadans. Per tant, hem de tenir en compte diferents factors:

- Cal conèixer la comunitat del nostre entorn, les principals minories, els costums culturals de cada grup, llengües d'ús parlades i escrites, vincles amb els països d'origen, perfil dels nouvinguts: edats, sexe, aficions, nivell educatiu, etc.
- És important documentar-se i conèixer l'experiència en altres biblioteques amb comunitats similars.
- Podem tantejar la possibilitat de demanar fons a altres centres o a la CEPSE, per fer exposicions, cessions temporals, etc.
- Adquirir fons si es valora útil. Hi ha més dificultats en funció de la llengua, ja que cadascuna requereix diferents procediments en relació a proveïdors, selecció, qualitat. Igualment com es fa en relació a les llengües europees recomanem adquirir literatura sobretot novel·la. També és important tenir obres d'autors d'aquí o reconeguts internacionalment quan hi ha traducció.
- Valorar si cal adquirir documents per a infants. És important sobretot quan són infants nascuts en un altre país i han fet l'aprenentatge en la llengua d'aquell país, també quan és una cultura que valora mantenir la llengua familiar, o quan hi ha possibilitats de col·laborar amb escoles o casals ja que compartim objectius formatius amb ells, etc.
- Es poden acceptar donacions de llibres en llengües estrangeres però cal establir criteris d'idoneïtat i de qualitat.

- **Documents en diferents suports**

Els formats documentals en què podem pensar són diversos i canviants. Si fa uns anys les publicacions periòdiques en llengües diverses varen tenir un paper important, actualment tenen ja poca rellevància.

Per a la creació d'un fons multicultural cal tenir en compte els documents audiovisuals atès que el seu llenguatge és més universal, pot enriquir el conjunt de la col·lecció de la biblioteca.

- Fons musical. Tot i que actualment el suport físic ja és un format en retrocés encara es pot plantejar si val la pena tenir una secció important de música dels països de procedència de ciutadans de la nostra comunitat. Usuaris de tot arreu en poden gaudir.

- Cinema. En molts dels països d'origen dels immigrants a Catalunya hi ha una oferta important de cinema. Per exemple el cinema Bollywood gaudeix encara d'una gran acceptació, tant per la gent d'origen del subcontinent indi com de països àrabs.
 - Quan puguem adquirir llibres electrònics caldrà contemplar la possibilitat de facilitar l'accés a llibres d'altres llengües.
- **Documents adaptats als diversos nivells de competència lectora**
L'aprenentatge d'una nova llengua requereix textos que s'adeqüin als diversos nivells de competència lectora. En aquest sentit hi ha dos tipus de documents adaptats que poden ajudar a trobar el que necessita cada persona:
 - De lectura graduada: són textos que utilitzen un vocabulari limitat i un conjunt d'estructures sintàctiques restringides. S'organitzen per nivells: bàsic, elemental, intermedi, avançat. Estan pensats per aconseguir una progressió en l'adquisició de vocabulari i de formes gramaticals. Solen portar una llista de vocabulari explicat.
 - Adaptats a la lectura fàcil: són textos pensats per afavorir una millor comprensió lectora. No contenen figures literàries simbòliques (metàfores, etc.), no utilitzen tècniques narratives com el flashback, i usen vocabulari de fàcil comprensió. Tenen una tipografia i composició del text clara i esponjosa. Poden organitzar-se també per nivells. Sovint porten explicació d'algunes paraules del text i activitats de comprensió lectora.
- **Documents per a una bona acollida**
L'objectiu d'aquesta part del fons és donar la informació bàsica sobre l'entorn ciutadà on s'ha establert la nova ciutadania, des de l'aprenentatge de les llengües del país a tràmits administratius, assumptes civils, normatives, costums culturals, etc.
 - La part més destacada i necessària és el fons per a l'aprenentatge de les llengües (català i castellà). Actualment els mètodes multimèdia d'autoaprenentatge són els més útils. Poder disposar de vocabularis bàsics de la llengua catalana per oferir en donació seria molt interessant. És important disposar dels llibres recomanats pels diferents centres formatius de la nostra zona.
 - Mantenir actualitzats tots els documents que poden ser d'interès com per exemple: lleis d'estrangeria, d'acollida, etc.
- **Documents per a la diversitat**
El nostre objectiu seria donar a conèixer a la comunitat els orígens culturals dels nous conciutadans en considerar la diversitat cultural un valor universal.

Òbviament la cultura bàsica de referència és la del país però cal enriquir-la i donar visibilitat a altres cultures donant especial rellevància a les de les zones d'origen dels grups culturals del nostre entorn.

On és més fàcil reflectir la multiculturalitat és en les seccions literàries però no podem oblidar altres camps com la creació i l'art, la música i el cinema, així com el folklore i les religions.
- **Tractament de la col·lecció**
Les biblioteques que formen part de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona tenen definits uns criteris propis en relació a la

catalogació del fons en llengües d'alfabets no llatins. El tret més destacat és la traducció del títol, no la transliteració. Per tal d'unificar criteris i facilitar la creació de fons multiculturals des de Gerència de Serveis de Biblioteques (GSB) es facilita la catalogació del fons que adquireix cada biblioteca. Actualment dos cops a l'any des de la GSB es fa un avís a totes les biblioteques interessades.

Recursos electrònics

Molts dels documents en suport físic que considerem útils per dotar-nos d'una col·lecció que doni resposta al repte d'una societat multicultural tenen la seva equivalència en l'entorn digital. Cal estar atents als recursos que van sorgint, especialment interessants són els que fan referència a l'aprenentatge de llengües, tan en format multimèdia com en línia. També cal seguir l'evolució del llibre electrònic i valorar la seva aportació, com ja s'ha mencionat anteriorment.

Recursos econòmics

Crear un fons d'atenció a la diversitat cultural, i especialment si es considera interessant disposar d'un fons en altres llengües, requereix d'una dotació econòmica específica, a banda de disposar de temps i recursos humans per portar-ho a terme ja que en molts casos demana un esforç afegit i cal buscar camins fora del mercat habitual d'adquisicions.

- **Ubicació**

Els documents en altres llengües, habitualment novel·les, s'ubiquen com els documents en llengües europees.

En algunes biblioteques es va optar per fer un centre d'interès del Fons d'acollida i crear una secció diferenciada. Des del Grup de Treball no donaríem suport a aquesta opció però cadascú pot valorar si ho considera necessari. Hi ha altres opcions com és crear algun distintiu però barrejar-ho amb la resta de fons i ubicar-lo on correspongui per signatura.

Què podem fer?

- Contactar amb altres biblioteques per informar-se i conèixer experiències
- Demanar lots de llibres en una llengua determinada a una altra biblioteca o a la CEPSE per exposar temporalment o prestar
- Demanar les diferents publicacions gratuïtes i materials d'acollida que editen les administracions públiques i entitats afins
- Tenir identificades les persones que ens puguin ajudar en la selecció i l'adquisició del fons
- Vetllar per un fons documental de diversitat cultural
- Reforçar la secció d'aprenentatge de català i castellà

4. Serveis

En relació a una comunitat immigrada cal tenir en compte algunes necessitats específiques però essencialment els serveis que ofereix la biblioteca són serveis per a tota la ciutadania, entenent que alguns d'ells són d'especial interès per a persones amb dificultats econòmiques, formatives o de caire social, i entre elles poden estar incloses les persones nouvingudes i els seus familiars.

A banda el fons documental, els serveis que pot oferir la biblioteca multicultural són múltiples i diferents segons la singularitat de cada biblioteca, entorn, recursos, iniciativa... Apuntem algunes idees vinculats als diferents serveis.

Què podem fer?

- **Servei d'informació:**
 - Fulls d'acollida en diferents llengües.
 - Fulletons informatius. Llocs per aprendre llengües, punts d'accés a Internet, entitats d'acollida, etc.
- **Serveis relacionats amb la formació i l'aprenentatge:**

La formació al llarg de la vida és un dels pilars de la biblioteca, i actualment un servei imprescindible per atenuar la fractura digital. A més, moltes de les famílies immigrades poden tenir un baix nivell cultural o simplement dificultats en el coneixement de la nostra llengua. Des de les biblioteques podem fer propostes formatives que donin eines per a la millora cultural o funcional. Destaquem:

 - Formació digital: tallers formatius en l'àmbit laboral, habitatge, ús d'Internet, etc.
 - Formació en habilitats lingüístiques: aprenentatge, intercanvi, alfabetització, comprensió lectora a través de la lectura fàcil, etc.
 - Visites individuals o grupals d'acollida a la biblioteca i els seus serveis.
- **Propostes de foment cultural:**

Si en tots els temes cal estar assessorats, en el camp de la dinamització cultural encara és més imprescindible actuar en col·laboració amb les entitats representatives dels col·lectius a qui ens adrecem per tal d'evitar caure en estereotips i sobretot per donar sentit a les propostes. Cal evitar l'organització "per a" i anar cap a la organització conjunta "amb". Algunes accions més habituals:

 - Clubs de lectura en llengües d'origen.
 - Sessions culturals, vetllades musicals, exposicions, mostres relacionades amb la diversitat cultural.
 - Utilitzar la història i la informació local com a recurs de cohesió i d'integració entre totes les cultures.
 - Utilitzar temes de saviesa popular transversals: les herbes remeieres, les llegendes, etc.

- **Serveis per a infants:**

Les biblioteques amb una forta presència migratòria al seu entorn poden tenir unes dificultats afegides a l'hora de donar un servei adequat als infants l'ús de la biblioteca per part dels infants nouvinguts i les seves famílies ocasiona sovint situacions conflictives, similar a les que es generen en entorns amb altres situacions de marginalitat o amb dificultats en l'encaix social. També, però, els nens poden ser una via d'entrada i coneixement de la biblioteca per part dels seus acompanyants i família, i cal saber-ho aprofitar.

Amb tot, proposem dotar-nos d'una normativa de funcionament clara, i entenedora per a tothom. Serà una eina útil per a donar a conèixer com cal comportar-se en un espai compartit com és la biblioteca, i especialment a l'àrea infantil, si és l'espai on es produeix més disfuncionalitat.

Les dificultats en l'aprenentatge dels nens i nenes nouvinguts o fills de persones immigrades és fàcilment detectable i comprensible. Des de la biblioteca podem ajudar en múltiples accions que podem emprendre:

- Suport als deures escolars, presentació de treballs, cerques d'informació.
- Activitats i tallers per afavorir l'aprenentatge però també la convivència, la relació entre nens i nenes de diferents procedències.
- Acollida als pares i especialment mares dels infants, que difícilment tenen altres lloc relacionals.
- Activitats, hores del conte, etc., en altres llengües o simultànies en català i llengua d'origen.
- Col·laborar amb escoles i casals d'infants en les propostes encaminades a valorar la diversitat cultural: ús dels llibres en altres llengües, fons on es valora la diversitat, etc.

- **El carnet**

El carnet de la biblioteca és un document molt important i útil per a persones immigrades. A més de donar accés a diversos serveis, el carnet és un document d'identificació i que alhora dóna sentit de pertinença al país d'acollida. També és útil a efectes de demostració de l'estada i arrelament per obtenir la residència.

Si entenem que el carnet és necessari i útil cal valorar els requisits que posem per obtenir-lo. Les persones en situació irregular o els que no tenen domicili fix troben dificultats en moltes biblioteques, cal unificar criteris perquè algunes biblioteques no esdevinguin l'únic refugi de les persones amb dificultats i altres s'estalviïn possibles inconvenients que poden sorgir. Habitualment la demanda del carnet va més vinculada a l'ús d'ordinadors i l'accés a Internet i la pèrdua de documents no és exclusiva de les persones amb dificultats. La nostra proposta és facilitar al màxim l'accés al carnet i no contribuir a la seva marginació.

5. Recursos humans

El principal motor de la biblioteca pública és el seu personal. Detallem a continuació un seguit de recomanacions concretes que potencien la tasca del personal en entorns multiculturals:

- Els professionals de la biblioteca pública han d'estar implicats amb la seva feina amb la seva comunitat. Sovint s'ha de treballar de forma molt propera amb agents externs: el personal ha d'estar disposat a sortir de la biblioteca, i també, a tenir una certa flexibilitat horària. Convindria que aquesta disponibilitat estigui contemplada en el manual de tasques de bibliotecaris i tècnics auxiliars.
- Cada biblioteca necessita un equip que s'adapti a les necessitats de l'entorn. En el nostre àmbit administratiu es fa difícil materialitzar aquesta diversitat de perfils, per això proposem compartir amb altres equipaments municipals, tècnics de suport a temps parcial que puguin cooperar per millorar els serveis que ofereix la biblioteca i adaptar-los a la demanda i necessitats de la societat. És molt important establir uns objectius comuns amb els altres equipaments, associacions, entitats, gremis, empreses, comerços, escoles, centres culturals, petites comunitats, etc... de la població per treballar de manera transversal, optimitzar recursos i ser més eficaços en el dia a dia.
- En molts documents internacionals recomanen la contractació de personal que reflecteixi la diversitat d'orígens o ètnies de la població: en la nostra realitat es fa difícil de materialitzar aquesta recomanació en els processos de selecció.
- La formació pel que fa a la recepció de nous usuaris és molt important: com adreçar-se als nous usuaris, quins són els seus hàbits i costums, quines són les preguntes més freqüents. Tot el personal ha de conèixer aquesta informació i ha de saber resoldre aspectes relacionats amb aquest tema.
- El personal ha de conèixer bé l'entorn de la població per poder adreçar els usuaris allà on sigui necessari: oficina de promoció econòmica, benestar social, etc.
- Aconsellem redactar manuals de procediments interns per pautar tota la informació que el personal ha de transmetre als nous usuaris i que reculli què cal fer davant de possibles conflictes de xoc cultural.
- La diversitat de perfils de les persones que treballen a la biblioteca s'ha d'adaptar a les necessitats de l'entorn. És bo que cada persona s'especialitzi en aspectes que milloraran la qualitat del nostre servei i alhora aquests podran formar i informar la resta de companys/professionals.

En ocasions es pot comptar amb el suport de voluntaris que reforcin l'equip de treball. Aquest suport sempre ha d'anar encaminat a portar a terme projectes singulars que no es farien si ells no hi fossin: parelles lingüístiques, lectura en veu alta, suports individuals en les TIC, etc. Els voluntaris han d'estar assegurats, han de signar un compromís de col·laboració amb l'entitat per un període determinat i han de conèixer bé el funcionament de la biblioteca. Una vegada més la col·laboració amb altres entitats o institucions pot ser molt bona aliada: voluntaris del Consorci de Normalització Lingüística, de bancs de temps, d'associacions de dones, Creu Roja, etc. Es recomana l'elaboració d'un Pla de voluntariat de la biblioteca que es coordini amb els plans de voluntariat local.

Què podem fer?

- Seria bo que el personal assisteixi a reunions de veïns, trobades d'associacions, per buscar complicitats i col·laboracions entre els diferents àmbits socials, culturals, esportius, escolars, etc. de la població. La interacció amb els usuaris fora de l'àmbit de la biblioteca pot fer augmentar el sentiment de proximitat.
- El manual de procediments d'acollida ha d'incloure aspectes com: la llengua bàsica de comunicació en el primer contacte, els materials que s'han de proporcionar, etc. Tot el personal l'ha de conèixer i utilitzar de la mateixa manera.
- Si un professional condueix el club de lectura fàcil i també fa algun suport a tallers amb usuaris infantils pot servir de pont entre pares i fills de la mateixa família: s'afavoreix la interacció i el coneixement de les necessitats.
- Formar-nos en el coneixement de les diverses cultures presents en el nostre territori

6. Comunicació i difusió

En biblioteques en entorns multiculturals la comunicació amb els usuaris ha de tenir en compte alguns elements diferencials:

- **La imatge de la biblioteca**

En primer lloc hem de preguntar-nos quina és la idea que és té del que és una biblioteca en països culturalment molt diferents del nostre ja que es pot tenir tenen una imatge que s'ajusta poc a la realitat del nostre país.

- **Llenguatge i missatge adaptat a l'entorn**

Des del punt de vista de la multiculturalitat, la comunicació i la difusió ha de tenir en compte:

- La diversitat de costums i maneres de relacionar-se de cada comunitat.
- Comunicar de forma fàcil i entenedora: utilitzar recursos gràfics, missatges curts, llenguatge planer...
- El català és la llengua pròpia del país, i el castellà també és oficial. És important valorar si en alguna ocasió cal introduir altres idiomes en accions de difusió.
- Si la biblioteca té un pla de comunicació i difusió que ordeni i prioritzi els canals que s'han d'utilitzar per difondre serveis i activitats. Amb tot cal recordar que hi ha grups que continuen funcionant amb el "boca-orella".
- Els nostres aliats en aquesta tasca de divulgació seran les entitats i altres equipaments municipals amb qui col·laborem sovint. No podem deixar de referir-nos a les dificultats que suposa de vegades atendre algunes comunitats i integrar-los a la dinàmica de la biblioteca. Per això és recomanable utilitzar els canals de comunicació que proporcionen les entitats socials. A vegades és interessant tenir ben informats a les persones claus de la comunitat.
- Fer present la biblioteca i col·laborar amb les publicacions i/o xarxes socials elaborades per entitats afins a la comunitat.
- La participació de la biblioteca en esdeveniments de la comunitat pot representar una de les estratègies de promoció més efectives; fires d'entitats, dies senyalats de cada comunitat multicultural, Ramadà i efemèrides de significat important.

- **Documents de difusió**

Podem elaborar alguns materials específics de difusió en diferents llengües o bé en un document més genèric que hi hagi una part en diferents idiomes.

- **Retolació i senyalització**

Les biblioteques que opten per a un fons multicultural poden apostar també per una senyalètica específica per algun dels seus apartats. Per exemple és interessant retolar en les llengües originàries o amb imatges, també es pot plantejar per als fons d'audiovisuals o altres que vulguem destacar.

Què podem fer?

- Elaborar fullets d'acollida de la biblioteca
- Editar la guia de la biblioteca, cartells, guia de lectura d'aprenentatge...
- Fer doble retolació de la secció de llengües estrangeres
- Crear i utilitzar pictos específics
- Vetllar per la presència de la biblioteca en materials de difusió col·lectius

7. Bones pràctiques

7.1 Activitats de foment a la lectura i la cultura

- A l'estiu Barcelona t'acull . Biblioteques de Barcelona
- Cinema per a la convivència. Biblioteca La Florida de l'Hospitalet de Llobregat
- Club dels deures. Biblioteca Frederica Montseny de Canovelles
- Club de lectura en veu alta Caçadors de Llibres. Biblioteca Font de la Mina de Sant Adrià de Besòs
- Contes en llengua materna. Biblioteca Municipal de Manlleu
- Exposició Les Llengües que es parlen a Manlleu. Biblioteca Municipal de Manlleu
- Hort i cultura. Biblioteca del Nord de Sabadell
- Taller de relaxació i comunicació. Biblioteca Frederica Montseny de Canovelles
- Taller de Lectura fàcil en català. Biblioteca Municipal de Manlleu
- Voluntariat de lectura. Biblioteca Municipal de Manlleu
- Jardí de contes. Biblioteca Districte 2 de Terrassa
- Lecxit. Biblioteca Districte 2 de Terrassa

7.2 Recursos

- 20 literatures. Guia de la diversitat literària a les Biblioteques de Barcelona
- Maleta de la Frede. Biblioteca Frederica Montseny de Canovelles
- Ubica'T Xarxa. Terrassa. Bctxarxa

7.1 Activitats de foment a la lectura i la cultura

Títol de la bona pràctica	A l'estiu Barcelona t'acull
Municipi. Biblioteca	Barcelona Biblioteques de Barcelona (7 equipaments) - B. Sant Pau - Santa Creu - B. Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte - B. Vapor Vell - B. Guinardó - Mercè Rodoreda - B. Nou Barris - B. Ignasi Iglésias - Can Fabra - B. Poblenou - Manuel Arranz
Resum de la bona pràctica	<p>El servei consisteix en l'organització i posada en marxa d'un conjunt d'activitats lúdiques i alhora educatives que facilitin el procés de coneixement i adaptació positiva a la ciutat de Barcelona, durant el període estival.</p> <p>La participació és voluntària, però exigeix del compromís d'assistència. El servei és gratuït pels participants.</p> <p>Les activitats se centren en el coneixement de l'entorn: promoure un espai de descoberta conjunta de l'entorn del seu barri, districte i de la ciutat de Barcelona per tal d'aconseguir autonomia i seguretat en la recerca de recursos que donin resposta a les necessitats, aficions i inquietuds dels adolescents i joves participants.</p> <p>També en el treball en xarxa: impulsar el treball en xarxa amb la resta d'equipaments, serveis i entitats del territori per tal de facilitar el coneixement i la relació entre iguals, implementant propostes conjuntes.</p> <p>Finalment es fa una atenció especial al treball amb les famílies: afavorir les dinàmiques de participació de les famílies en el funcionament quotidià del servei per tal de facilitar el procés d'integració dels joves i oferir espais de reflexió amb els professionals per enriquir la funció educativa.</p> <p>Els eixos de treball són:</p> <ol style="list-style-type: none">1. El foment de la llengua catalana, vehicle de comunicació, llengua d'ús, d'acollida i integració principal i en convivència amb les altres llengües d'ús, tant les cooficials del territori com les que són patrimoni dels joves i les seves famílies.2. La interculturalitat, valor d'enriquiment, d'intercanvi i coneixement mutu entre tots els agents socials participants (monitors, coordinadors de reagrupament al

	<p>territori, joves, famílies, resta de membres de la comunitat, etc.) i procedents de diferents i diversos territoris i/o entorns socials, culturals i lingüístics.</p> <p>La cohesió social, com a voluntat de teixir, consolidar xarxes de convivència, fruit de la creació d'estructures tècniques i professionals en contacte i col·laboració activa amb la realitat social individual i col·lectiva.</p>
Quin/s objectius té?	Vol apropar els adolescents i joves perquè participin a la realitat de la nova ciutat de residència, tot desenvolupant, durant les vacances escolars d'estiu, una sèrie d'activitats que, des d'una versant lúdica i alhora educativa, faciliti la relació entre iguals i l'adquisició de coneixements sobre nocions de català, l'entorn i la societat d'acollida, l'ús de les biblioteques com espai de proximitat i els espais d'interacció amb altres adolescents i joves.
Quan s'ha dut a terme?	Des del 2009 (6 edicions). Es realitza durant els mesos de juliol i agost.
Qui l'organitza?	Biblioteques de Barcelona ConSORCI d'Educació de Barcelona Direcció de Joventut, de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona Consell de la Joventut de Barcelona del Departament d'Infància i Família
A qui va adreçada?	A adolescents i joves, membres de famílies que han fet efectiu el reagrupament durant els últims mesos abans de l'estiu, fent especial atenció als adolescents i joves en la franja 15-18 anys
Quina ha estat l'avaluació (qualitativa i quantitativa) i valoració de resultats?	La mitjana d'assistents de les últimes edicions és de 140 adolescents i joves. En general, al llarg de totes les edicions, la valoració ha estat molt positiva, tant per part dels organitzadors com dels participants i de les seves famílies.
Quina metodologia i quins recursos han calgut per dur-la a terme?	El pressupost total aproximat de les quatre setmanes de realització del projecte són 24.000 €. Biblioteques de Barcelona aporta 6.000 €. La gestió del projecte està externalitzada a una empresa
Fotografies i arxius complementaris de la bona pràctica	Vídeos sobre el projecte a: http://www.bcn.cat/novaciutadania/arees/ca/acollida/reagrupament_familiar.html http://www.bcn.cat/novaciutadania/arees/ca/acollida/reagrupament_familiar.html http://www.bcn.cat/novaciutadania/arees/ca/acollida/reagrupament_familiar.html Telenotícies a TV3 (2011) a: http://www.tv3.cat/videos/3660470/El-programa-Barcelona-tacull-ensenya-catala-als-novinguts http://www.tv3.cat/videos/3660470/El-programa-Barcelona-tacull-ensenya-catala-als-novinguts

	http://www.tv3.cat/videos/3660470/El-programa-Barcelona-tacull-ensenya-catala-als-nouvinguts
Responsable o contacte	Juanjo Arranz, director de Programes i Cooperació de Biblioteques de Barcelona (jarranz@bcn.cat)

Títol de la bona pràctica	Cinema per a la convivència
Municipi. Biblioteca	L'Hospitalet. La Florida
Resum de la bona pràctica	<p>A finals del 2012 des de l'Associació de veïns i la biblioteca neix la idea de crear "Cinema per a la convivència". Al 2013 s'inaugurava el nou Centre Municipal Ana Diaz Rico i vam pensar que era el lloc idoni per desenvolupar el projecte.</p> <p>Vam decidir que l'activitat es composaria de dues parts: una el passi de la pel·lícula i l'altre un fòrum al final.</p>
Quin/s objectius té?	<p>L'objectiu principal d'aquest projecte és arribar a la diferent població que hi ha al barri. Fent un punt de trobada on, a través del cinema, es pugui parlar de la convivència i del valor de la solidaritat. Un espai on coneix-se'ns i trencar amb els estereotips i tòpics. Afavorir el bon veïnatge i la cohesió social.</p> <p>Desenvolupar un pensament crític, reflexiu i amb opinió.</p> <p>Treballar al territori amb diferents agents.</p>
Quan s'ha dut a terme?	Vam començar al 2013
Qui l'organitza?	<p>Centre Municipal Ana Diaz Rico Unitat contra el Feixisme i Racisme Associació de veïns/es la Florida Veïns/es de la Florida Biblioteca La Florida</p>
A qui va adreçada?	A tots els adults que vulguin participar
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats? Disposeu d'algunes dades?	<p>L'activitat en general ha tingut una bona acollida i es valora positivament entre els assistents.</p> <p>En aquests dos anys hem millorat la infraestructura, la participació i la puntualitat.</p> <p>De gener a juny del 2014 han assistit 350 persones.</p>
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos han calgut per dur-la a terme?	<p>És una activitat mensual.</p> <p>Cada mes fem una reunió entre tots els agents implicats a l'activitat dues setmanes abans del passi per tal d'acordar la difusió i preparar la sessió.</p> <p>Des de la biblioteca preparam la difusió a través de cartells i díptics, que més tard entre tots els organitzadors repartim per diferents punts del barri i enviem a través dels nostres mailings postals i electrònics.</p>

	La biblioteca s'encarrega d'aconseguir les pel·lícules. Després del passí, una de les organitzadores modera un petit debat sobre la pel·lícula.
Responsable o contacte:	Cristina Amatriain amatriainrc@diba.cat

Títol de la bona pràctica	Club dels deures
Municipi. Biblioteca	Canovelles
Resum de la bona pràctica	Servei d'ajuda als infants fins a 14 anys a fer els deures escolars, resoldre dubtes, trobar informació adequada, cerca a Internet.
Quin/s objectius té?	Millorar el seu nivell acadèmic, millorar la seva autoestima, potenciar la biblioteca com a espai de cultura, coneixement i respecte.
Quan s'ha dut a terme?	Es duu a terme des de l'any 2002. Es fa durant tot el curs escolar tots els dies de dilluns a divendres de 17 a 20h.
Qui l'organitza?	Biblioteca
A qui va adreçada?	Als nens i nenes del territori
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats? Disposeu d'algunes dades?	Augment de l'ús de la sala Augment del préstec infantil Millora de l'actitud en general Millora del rendiment escolar Augment de la participació en activitats 7.300 usuaris any 2013 Una mitja de 5 demandes per usuari No podem absorbir tota la demanda
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos econòmics, personals, temporals, etc. han calgut per dur-la a terme?	Apropament del dinamitzador als usuaris Es crea un bon clima de treball Del pressupost de la biblioteca es paguen dues persones 20 hores setmanals
Fotografies i arxius complementaris de la bona pràctica	
Responsable o contacte:	Sylvia Sanz Moix sanzms@diba.cat

Títol de la bona pràctica	Club de lectura en veu alta Caçadors de llibres
Municipi. Biblioteca	Sant Adrià de Besòs: Biblioteca Font de la Mina
Resum de la bona pràctica	<p>El mes d'octubre del 2012 neix "Els Caçadors de llibres". Aquesta activitat, que actualment es fa setmanalment, pretén oferir un espai als infants que venen a la biblioteca i a les entitats del barri per poder llegir i aprendre d'una manera informal amb la tranquil·litat de no ser jutjats i de ser respectats pel seu nivell, cosa que entenem que els apropa a la lectura i els motiva a voler seguir llegint.</p> <p>Entenem que la lectura té diferents dimensions:</p> <p>Ús pràctic, per a resoldre qüestions de la vida quotidiana Ús científic, per a poder accedir a la informació i a altres formes de pensar Ús literari, per apreciar el valor estètic de la literatura</p> <p>Des de la biblioteca volem oferir l'oportunitat a tots els nens i nenes d'aprendre i aprofundir en aquestes dimensions, tant directament amb els nens com a través de les entitats del barri</p>
Objectius:	<p>Objectius generals Despertar el gust per la lectura Fomentar la comprensió lectora Desenvolupar la imaginació Treball en xarxa i col·laboració amb altres agents educatius</p> <p>Objectius específics Treballar els valors a través dels contes i l'autoestima del nen: Hàbits, Atenció, Respecte de les persones i al material, civisme, col·laboració, etc. Enfortir el sentit de pertinença al club Treballar la interculturalitat</p>
Calendari	Fa dos anys i actualment en curs.
Organitza	Personal de la Biblioteca Font de la Mina.
Públic destinatari	Als nens de 8 a 10 anys Als Casals i a les Escoles del Barri de la Mina
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats?	<p>Els nens i els casals han fet una valoració positiva. Actualment vénen uns sis nens per sessió, un cop a la setmana, una hora.</p> <p>Motivació i il·lusió per pertànyer al club. No hi ha precedents d'activitat ni de biblioteca al barri.</p> <p>Hem treballat en dos casals i una escola en un futur.</p>

<p>Quina metodologia i quins recursos econòmics, personals, temporals, etc.</p>	<p>L'activitat se centra en la lectura d'un conte per part dels nens i una dinamització. Es fa un cop per setmana durant una hora. Es duu a terme en una sala petita, de llum indirecta i acollidora, i consta de tres fases; (també es pot fer a la biblioteca escolar o en un altre lloc apartat i acollidor de l'entitat o casal)</p> <p>Normes S'han d'apuntar en un full per participar Puntualitat</p> <p>Lectura del conte. Aquesta part dura uns trenta minuts. Cadascú té una fotocòpia sense imatges amb frases subratllades de diferents colors per treballar la imaginació; cada nen llegeix un color.</p> <p>Instruments perquè segueixin el text i no es desconcentrin: la vareta màgica dóna el torn de paraula, la campaneta es toca quan hi ha una coma i els recorda de la pausa que han de fer, el tambor i el palet que es fa sonar quan hi ha un punt i un ou de plàstic per a altres signes de puntuació. Durant la lectura es fan preguntes sobre el text llegit.</p> <p>Es busca llibres adaptats al grup del fons de la sala d'infants de la biblioteca.</p> <p>Dinamització. Els últims vint minuts es fa una activitat sobre el text ha esta preparada prèviament. Són activitats relacionades amb la imaginació, narració, memòria...</p> <p>Es necessiten dues persones per dinamitzar l'activitat tot i que a partir de dos nens es pot fer i llavors amb una persona seria suficient.</p>
<p>Responsable o contacte (nom i adreça electrònica):</p>	<p>Georgina Orselli (orsellimg@diba.cat) Constanza Eslava (eslavacc@diba.cat)</p>

Títol de la bona pràctica	Contes en llengua materna
Municipi. Biblioteca	Manlleu. Biblioteca Municipal
Resum de la bona pràctica	Dues sessions de contes explicats en sis llengües maternes diferents, amb traducció al català al final de cada conte. Amb la col·laboració de sis dones d'origens estrangers residents a Manlleu.
Quin/s objectius té?	Visualitzar la importància de la llengua materna en una comunitat multicultural Mostrar la varietat de les narracions de la tradició oral de diverses cultures Fomentar la tolerància sobre els diversos parlars de la ciutat
Quan s'ha dut a terme?	Novembre 2011
Qui l'organitza?	Biblioteca Municipal de Manlleu
A qui va adreçada?	A tota la població, especialment al públic familiar.
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats?	Bona assistència de públic: s'ha publicitat com una hora del conte més dins de l'oferta de la biblioteca, explicant l'especificitat de la sessió En un primer moment ha causat una mica d'estranyesa entre el públic, però els més petits han seguit l'explicació com si fos en llengua pròpia S'han fet dues sessions de tres contes en un interval de quinze dies: alguns pares ho han trobat massa junt La complementació amb una escenografia molt visual en cada conte per ajudar a la comprensió de la narració ha estat molt important
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos econòmics, personals, temporals, etc.	S'ha comptat amb la col·laboració d'una mestra que ha treballat a la biblioteca dins d'un pla d'ocupació del SOC. S'ha contactat amb sis persones que parlen les llengües majoritàries de Manlleu: català, castellà, àrab, amazic, romanès, rus i twi. S'ha hagut de formar una mica aquestes persones en la tècnica de narrar un conte. S'ha preparat una escenografia diferent en cada cas (titelles, ombres xineses, imatges, etc.) per poder explicar visualment el contingut del conte. Cada narradora ha explicat el conte només en la seva llengua materna, i al final, la mestra col·laboradora els ha explicat novament en català, fent preguntes sobre si s'ha entès abans de començar. Cada conte es va traduir de forma escrita al català i es va imprimir en un petit llibret que es va repartir a les escoles per si en algun moment els centres volien tornar a explicar el conte. També es va fer una gravació casolana en vídeo de totes dues sessions.
Fotografies i arxius complementaris de la bona pràctica	http://www.elter.net/noticia/11338/function.file-get-contents#.VF_q12fvb08 http://www.elter.net/noticia/11338/function.file-get-contents-.VF_q12fvb08

http://www.elter.net/noticia/11338/function.file-get-contents-.VF_q12fvb08

Responsable o
contacte:

Núria Silvestre Gusí
silvestregn@diba.cat

Títol de la bona pràctica	Exposició Les llengües que es parlen a Manlleu
Municipi. Biblioteca	Manlleu. Biblioteca Municipal
Resum de la bona pràctica	Exposició elaborada amb la col·laboració de diverses persones d'orígens diferents residents a Manlleu. Es van triar vint paraules del món dels llibres, la cultura i la fraternitat i es van traduir a les més de trenta llengües que es parlen a Manlleu. Cada paraula tenia un plafó amb totes les traduccions.
Quin/s objectius té?	Visualitzar la diversitat lingüística d'una comunitat aparentment bilingüe Visualitzar la diversitat d'orígens de les persones que resideixen al municipi, en el cas de Manlleu, més de 55
Quan s'ha dut a terme?	Abril 2008, amb motiu de l'Any Internacional de les Llengües. L'exposició es va tornar a exposar l'any següent, al Mercat Municipal.
Qui l'organitza?	Biblioteca Municipal de Manlleu
A qui va adreçada?	A tota la població
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats?	Els usuaris mostraven perplexitat de desconèixer la gran quantitat de llengües diverses La col·laboració directa amb persones de diversa procedència, fent-les participar del procés de recollida d'informació, va provocar que aquestes persones se sentissin part important de la comunitat i, en conseqüència, que se sentissin més ben valorades Algunes escoles van visitar l'exposició
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos s'han utilitzat per dur-la a terme?	Es va fer una tria de paraules i es va contactar amb persones parlants de diversos idiomes, molts d'ells lectors de la biblioteca, per fer-ne la traducció. En alguns casos es van traduir amb l'ajut de diccionaris, així com d'entitats, com va ser el cas de la llengua de signes en català. Les persones que van col·laborar amb el projecte estaven citades al final de l'exposició. Cada paraula tenia un plafó, amb les traduccions encerclades en una mena de "bafarada". L'exposició es va fer amb pocs recursos econòmics: únicament uns cartrons ploma i el disseny propi de la biblioteca. Es va convidar les escoles a treballar les paraules: se'ls va passar els plafons en format pdf.

Fotografies i arxius
complementaris de la
bona pràctica

Responsable o
contacte:

Núria Silvestre Gusí
silvestregn@diba.cat

Títol de la bona pràctica	Hort i Cultura
Municipi. Biblioteca	Sabadell. Biblioteca del Nord
Resum de la bona pràctica	Projecte de creació i manteniment d'un hort urbà al pati posterior de la biblioteca. Aquest espai es trobava abandonat i no tenia cap ús, a banda que patia constantment actes vandàlics per part d'alguns grups d'infants i joves d'ètnia gitana del barri. En l'edició que es fa a la primavera hi ha més treball d'hort alhora que es treballa l'animació lectora al voltant de la temàtica de la natura. En l'edició d'hivern hi ha menys treball d'hort i es fan activitats diverses de descoberta de la biblioteca, d'animació a la lectura, teatre, música, etc.
Quin/s objectius té?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mantenir l'espai posterior de la biblioteca com a lloc de trobada social i de convivència que ajudi a crear un teixit de relacions socials entre els usuaris de diferent edat i diferent cultura (ètnia gitana, marroquins, africans, etc.) 2. Promoure els valors del respecte (biblioteca i entorn), la col·laboració i la responsabilitat 3. Vincular el valor de la natura amb el valor de la lectura 4. Promoure els valors de l'educació ambiental i la sostenibilitat a través de l'agricultura ecològica
Quan s'ha dut a terme?	Activitat que es realitza des del març del 2013 fins al present: primera edició del març al juny del 2013; segona edició d'octubre a desembre del 2013; tercera edició del març al juny del 2014; quarta edició d'octubre a desembre del 2014.
Qui l'organitza?	Projecte endegat per la Biblioteca del Nord amb la Secció de Dinamització Cultural del Departament de Cultura de l'Ajuntament. Rebem assessorament tècnic i alguns materials (terra, adob) del servei de jardineria de l'ajuntament. També comptem amb el patrocini de l'Associació de Comerciants de Ca n'Oriac que fins el moment ens ha proporcionat material de jardineria i el refrigeri de l'última edició.
A qui va adreçada?	Adreçat a infants d'entre 4 i 11 anys, així com a adults i entitats/associacions veïnals de l'entorn que hi vulguin participar.
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats? Disposeu d'algunes dades?	<p>Avaluació</p> <p>S'ha realitzat una avaluació quantitativa i qualitativa a l'inici, durant i al final de cada edició.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En l'avaluació quantitativa s'han obtingut bons resultats quant al nombre de participants i d'assistents; s'han realitzat totes les sessions i un 95% de les activitats complementàries previstes (p.e. l'espantaocells, el diari de l'hort, l'exposició fotogràfica, la representació teatral) 2. L'avaluació qualitativa ens ha permès reorientar l'activitat

	<p>cap a la vessant més educativa i de foment de la lectura, així com implementar millores importants en la metodologia i temporalització del projecte (p.e. fer sessions diferenciades per grups d'edat, fitxes de cada sessió amb el contingut a treballar, coordinació dels diferents professionals implicats). Des del punt de vista qualitatiu, també s'han observat algunes millores en el comportament d'alguns infants i famílies que s'han fet seu aquest espai (aportant fins i tot llavors i planters) i han participat en les festes que s'han fet al pati, fora de l'ambient més normatiu del què és la biblioteca.</p> <p>Valoració dels resultats</p> <p>L'hort ha patit actes de vandalisme mentre la biblioteca ha estat tancada però s'ha continuat amb el projecte obtenint sempre un resultat satisfactori. Els resultats d'aquest projecte, però, són a mig/llarg termini.</p> <p>Els reptes que es plantegen són:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Com fer-ne el manteniment entre edició i edició? 2. Ampliar l'espai d'hort (actualment hi ha només sis parterres de dimensions no gaire grans) per oferir-lo com a un espai obert d'ús comunitari
<p>Quina metodologia s'utilitza i quins recursos econòmics, personals, temporals, etc. han calgut per dur-la a terme?</p>	<p>Metodologia: l'activitat es realitza dos cops l'any (de març a juny i d'octubre a desembre) tots els dijous en dues franges horàries en funció de l'edat: de 4 a 7 anys de les 17.30 a les 18.30h; de 8 a 11 anys de les 18.30 a les 19.30h. Les places són limitades (15 infants a cada grup) i cal inscripció prèvia. Es combinen les sessions d'hort amb les de foment a la lectura. A l'última sessió es fa una activitat conjunta amb els dos grups (representació teatral, recol·lecció dels aliments cultivats, actuació de grups culturals de la ciutat com ara els Saballuts).</p> <p>Recursos humans: ha variat en cada edició però la part d'hort i de teatre sempre l'ha portat una persona experta en el tema; la part de descoberta de la biblioteca i d'animació lectora s'ha realitzat en algunes edicions amb el personal de la biblioteca i també amb algun professional. El personal però ha col·laborat en totes les activitats.</p> <p>Recursos materials: material de jardineria (eines, adob, terra, aliments i plantes per cultivar), material fungible per fer tallers i altres activitats complementàries, mitjans de difusió en paper (els propis de la biblioteca i els de l'ajuntament) i mitjans electrònics (mailing, facebook, Biblioteca Virtual) i espais com l'aula taller d'infantil i l'auditori.</p> <p>Recursos econòmics: el pressupost total aproximat de cada edició ha estat de 1.350€ (monitoratge, material per tallers, material de jardineria) i s'ha assumit des del Departament de Cultura. Hem comptat però amb l'assessorament tècnic i alguns materials (terra, adob) del servei de jardineria de l'Ajuntament i amb el patrocini de l'Associació de Comerciants de Ca n'Oriac que fins el moment ens ha proporcionat material de jardineria i el refrigeri de l'última edició.</p>

Fotografies i arxius complementaris de la bona pràctica	Guia de lectura de Els guardians de l'hort: http://issuu.com/71232/docs/guia_guardians_hort http://issuu.com/71232/docs/guia_guardians_hort http://issuu.com/71232/docs/guia_guardians_hort Fotografies: https://www.flickr.com/search/?w=102478583@N05&q=hort-i-cultura https://www.flickr.com/search/?w=102478583@N05&q=hort-i-cultura
Responsable o contacte:	Estel Torné Margarit torneme@diba.cat

Títol de la bona pràctica	Taller de relaxació i comunicació
Municipi. Biblioteca	Canovelles. Frederica Montseny
Resum de la bona pràctica	S'han dut a terme una sèrie de jocs i tallers de: comunicació corporal, confiança, el mirall, l'expressió, massatges, el telèfon, jo mai mai, imaginar i sentir, el tacte, comunicació i respecte.
Quin/s objectius té?	Millorar la convivència, millorar el rendiment escolar.
Quan s'ha dut a terme?	Dimarts i dijous de febrer a maig 2012.
Qui l'organitza?	Biblioteca
A qui va adreçada?	A tots els nens i nenes de la sala infantil de la biblioteca
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats Disposeu d'algunes dades?	Ha estat una etapa molt positiva. S'ha millorat la convivència a la sala i el rendiment escolar també és més bo. Caldria poder fer aquest tipus de taller un cop l'any, cap a la primavera quan els usuaris estan més cansats, més neguitosos, amb exàmens i deures i comença a fer calor.
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos han calgut per dur-la a terme?	L'activitat s'ha fet a la sala d'actes per canviar d'espai. És un lloc més ampli i el fet de parlar de temes més personals que afecten els sentiments ha suposat un apropament entre el públic participant i la biblioteca.
Responsable o contacte	Sylvia Sanz Moix sanzms@diba.cat

Títol de la bona pràctica	Taller de lectura fàcil en català
Municipi. Biblioteca	Manlleu. Biblioteca Municipal
Resum de la bona pràctica	Taller de lectura en veu alta que utilitza llibres en català adaptats a la lectura fàcil.
Quin/s objectius té?	Millorar la pronunciació del català Aconseguir una millor comprensió del text Fer una activitat fora de l'entorn habitual de la classe Fomentar la lectura
Quan s'ha dut a terme?	En diversos anys, en el període entre febrer i maig: 2006, 2007, 2008, 2009 i 2011. Ara no es pot fer per manca de personal.
Qui l'organitza?	La biblioteca conjuntament amb l'Oficina de Català de Manlleu del Consorci per a la Normalització Lingüística
A qui va adreçada?	A persones que van a cursos de català bàsic organitzats per l'Oficina de Català.
Quina ha estat l'avaluació(qualitativa i quantitativa)? I valoració de resultats (punts forts i oportunitats de millora)?	En tots els anys que s'ha portat a terme aquest taller s'han fet 87 sessions de lectura i hi han passat 879 assistents. L'avaluació és positiva: els alumnes milloren la pronúncia, poden treure més bona nota de l'examen oral de català i coneixen la biblioteca com un espai més d'aprenentatge i relació. Punts dèbils: es depèn del suport de personal extern de la biblioteca i no sempre es pot donar continuïtat al projecte.
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos econòmics, personals, temporals, etc.	Un cop a la setmana el grup (unes 7-10 persones) es reuneix a la biblioteca, un monitor feia llegir alternativament tots els alumnes, es resolien dubtes de comprensió i es corregia la pronúncia. Es feien petits jocs de comprensió lingüística. S'han utilitzat sempre llibres adaptats a la lectura fàcil. En alguna ocasió s'ha participat a trobades de clubs de lectura fàcil i a fires del llibre. Els primers anys es feia amb una periodicitat quinzenal, però no era tant efectiu. Els alumnes incorporen una hora més a la setmana de l'horari de classes a fer lectura durant dos mesos, just abans de l'examen. Són alumnes que ja han estudiat català, però que tenen un nivell baix.
Fotografies i arxius complementaris de la bona pràctica	
Responsable o contacte:	Núria Silvestre Gusí silvestregn@diba.cat

Títol de la bona pràctica	Voluntariat de lectura
Municipi. Biblioteca	Manlleu. Biblioteca Municipal
Resum de la bona pràctica	Un grup de voluntaris queden amb un o dos alumnes de català de nivell bàsic per fer sessions d'una hora de lectura en veu alta. S'utilitzen llibres adaptats a la lectura fàcil.
Quin/s objectius té?	Millorar la lectura i comprensió de llibres en català Consolidar els coneixements apresos a les classes de català Fer foment de la lectura
Quan s'ha dut a terme?	2011, 2012, 2013 i 2014. Entre els mesos de març-maig.
Qui l'organitza?	La Biblioteca Municipal i l'Oficina de Català de Manlleu, dins del projecte del Consorci per a la Normalització Lingüística de Voluntariat per la llengua.
A qui va adreçada?	A persones que estan aprenent a català.
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats?	L'acceptació per part dels alumnes és molt bona El treball dels voluntaris (molts d'ells membres del club de lectura de la biblioteca, o lectors habituals) és molt ben valorat S'han creat vincles que traspassen les sessions pactades entre alumne i voluntari Va molt bé que l'activitat es faci en un període concret del calendari: és més fàcil obtenir la col·laboració dels voluntaris i el compromís d'assistència dels alumnes
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos econòmics, personals, temporals, etc.	Cada voluntari ajuda una o dues persones com a màxim. Es fan deu sessions de lectura, a final del curs escolar de català, amb l'objectiu de millorar l'examen. S'ha de buscar un espai tranquil per poder-se trobar: la biblioteca proporciona els llibres. Alumnes i voluntaris vénen a la biblioteca a conèixer on tenim els llibres d'aprenentatge de català i de lectura fàcil. Els voluntaris estan assegurats dins del programa del Voluntariat per la llengua del CPNL. Al 2014, deu voluntaris han ajudat vint alumnes.
Fotografies i arxius complementaris de la bona pràctica	 <p>http://www.elter.net/noticia/16269/biblioteca-manlleu-</p>

	<p>voluntariat-llengua-tornen-fomentar-lectura#.VGEXqGfod8s http://www.elter.net/noticia/16269/biblioteca-manlleu-voluntariat-llengua-tornen-fomentar-lectura-.VGEXqGfod8s http://www.elter.net/noticia/16269/biblioteca-manlleu-voluntariat-llengua-tornen-fomentar-lectura-.VGEXqGfod8s</p>
Responsable o contacte:	<p>Núria Silvestre Gusí silvestregn@diba.cat</p>

7.2 Recursos

Títol de la bona pràctica	20 literatures. Guia de la diversitat literària a les Biblioteques de Barcelona
Municipi. Biblioteca	Barcelona. Biblioteques de Barcelona (Guia elaborada per la biblioteca Sant Pau-Santa Creu)
Resum de la bona pràctica	<p>Biblioteques de Barcelona va participar activament en la celebració, l'any 2008, de Barcelona Diàleg Intercultural coincidint amb l'Any Europeu del Diàleg Intercultural.</p> <p>Durant aquell any, a més d'ampliar el fons sobre diversitat cultural mitjançant l'adquisició d'una selecció de llibres referents a la interculturalitat, es van exposar els fons en altres llengües, les traduccions al català o castellà d'obres d'altres literatures i del fons relatiu a diferents cultures i es va elaborar aquesta guia de lectura on es recollia part d'aquesta selecció de documents.</p> <p>No es tractava d'una guia de lectura a l'ús, sinó que es va demanar a persones dels països d'origen de les vint literatures residents a Barcelona, que fessin una selecció que en mostrés la seva riquesa literària.</p>
Quin/s objectius té?	<p>Donar a conèixer autors i moviments literaris propers o llunyans a la pròpia realitat cultural</p> <p>Donar a conèixer literatures que formen part del bagatge cultural de moltes de les persones residents a Barcelona</p> <p>Descobrir autors que habitualment no ocupen un primer lloc a les llibreries i les biblioteques</p>
Quan s'ha dut a terme?	Edició puntual al 2008, que s'ha continuat distribuint a les Biblioteques de Barcelona fins a exhaurir-ne els exemplars.
Qui l'organitza?	Va organitzar directament Biblioteques de Barcelona.
A qui va adreçada?	Anava adreçada a tots els usuaris i als professionals de Biblioteques de Barcelona, i també als professionals d'altres biblioteques a l'hora de fer la selecció de fons.
Quina ha estat l'avaluació (qualitativa i quantitativa) i valoració de resultats? Disposeu d'algunes dades?	La guia va servir per donar a conèixer els fons de qualitat que les Biblioteques de Barcelona ofereixen, que estan a l'abast de tots els usuaris, ja siguin nous o autòctons. La valoració va ser positiva tenint en compte aquest criteri de programació.
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos han calgut per dur-la a terme?)	Aproximadament uns 1.000 € entre disseny i producció de la guia.
Fotografies i arxius complementaris de la bona pràctica	<p>Podeu consultar la guia:</p> <p>http://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fw110.bcn.cat%2Ffitxers%2Fbiblioteques</p>

	%2Fsant_pau%2Fguiadiversitatliteraria.080.pdf&ei=WrlbVJKpFsvkape4gOgL&usg=AFQjCNHpIic-ApomALVFOoAAyVuS5UB8BA&sig2=MrFBatFluUOKz9nLhYziQ&bvm=bv.78677474,d.d2s
Responsable o contacte :	Juanjo Arranz, director de Programes i Cooperació de Biblioteques de Barcelona (jarranz@bcn.cat)

Títol de la bona pràctica	Maletes de la Frede
Municipi. Biblioteca	Canovelles
Resum de la bona pràctica	S'han elaborat unes maletes plenes de contes, còmics i revistes infantils que es deixen a les escoles. Calen maletes i fer una tria de material que s'ha fet a partir de duplicats i donacions de qualitat i en bon estat.
Quin/s objectius té?	Promoure la lectura en escoles amb pocs recursos amb infants en risc d'exclusió social, la majoria nouvinguts.
Quan s'ha dut a terme?	Aquest és el quart curs escolar que es duu a terme aquest servei.
Qui l'organitza?	Biblioteca, escoles, dinamitzadors.
A qui va adreçada?	A nens i nenes de les escoles de Canovelles i també poblacions properes (Granollers)
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats? Disposen d'algunes dades?	Les escoles n'han fet una valoració positiva. Els agrada poder tenir una petita biblioteca a la classe. Aquest servei es va iniciar amb 4 maletes i actualment n'hi ha 12 de preparades i material per a possibles demandes. Cada maleta té aproximadament 50 documents.
Quina metodologia s'utilitza i quins recursos han calgut per dur-la a terme?	L'escola demana la maleta adequada al nivell dels seus alumnes. També es poden endur la maleta un cop feta la visita escolar. Passats els tres mesos es demana la llista de les lectures i dels lectors i des de la biblioteca s'elabora un diploma al superlector i també al millor lector, aquells nen o nena o nens i nenes que han posat molt d'esforç per millorar el seu nivell lector.
Responsable o contacte (nom i adreça electrònica):	Sylvia Sanz Moix sanzms@diba.cat

Títol de la bona pràctica	Ubica't xarxa
Municipi. Biblioteca	Terrassa: bctxarxa
Resum de la bona pràctica	Es revisa una part temàtica del fons de la bctxarxa, substituint material obsolet per d'altre d'actual, es cerquen altres recursos relacionats oferint-ho tot al públic de manera agrupada en forma d'exposició, un mes a l'any i de manera permanent a la web.
Quin/s objectius té?	<p>Objectius generals</p> <p>Treballar centres d'interès relacionats amb àmbits d'informació ciutadana recollint tot tipus d'informació relacionada per poder oferir-la les persones usuàries.</p> <p>Objectius específics</p> <p>Enfortir el rol de la bctxarxa com a centre d'informació ciutadana on la ciutadania pugui trobar resposta a les inquietuds relacionades amb la vida quotidiana fent promoció del servei d'informació sobretot a les biblioteques de districte.</p>
Quan s'ha dut a terme?	<p>El 2011 es va dur a terme la campanya uBiCa'T treball.</p> <p>El 2012 es va fer l'uBiCa't català .</p> <p>El 2013 es va actualitzar uBiCa'T treball.</p> <p>El 2014, durant l'octubre, l'uBiCa'T lectura</p>
Qui l'organitza?	Personal del grup d'informació de la bctxarxa.
A qui va adreçada?	A tota la ciutadania, excepte als infants.
Quina ha estat l'avaluació i valoració de resultats ? Disposeu d'algunes dades?	<p>Indicadors per a l'avaluació:</p> <p>Nombre de préstecs de material Guia de lectura (tot) o Nombre de préstecs del material Guia de lectura (nova adquisició) Nombre de préstecs del material del lot Cepse Nombre de còpies impreses/nombre de còpies sobreres a la recollida de l'expositor Nombre de còpies de guies de lectura/nombre de còpies sobreres a la recollida de l'expositor Comptador de webs visitades i altres dades seguiment Delicious Nombre de consultes directes ateses.</p> <p>La valoració de les diferents campanyes ha estat sempre positiva. S'ha incrementat en un 3% el percentatge de consultes sobre temes relacionats amb la vida quotidiana i amb la informació local, ja sigui presencialment, per telèfon o virtualment.</p>

<p>Quina metodologia s'utilitza i quins recursos econòmics, personals, temporals, etc. Han calgut per dur-la a terme?</p>	<p>La selecció del tema i dels materials ho farà el grup de Servei d'Informació que treballarà i definirà la campanya, conjuntament amb els usuaris, per donar-los a conèixer el centre d'interès.</p> <p>La informació es presentarà també a través de la pàgina web de la bctxarxa creant una pàgina uBiCa'T xarxa dins l'apartat "Biblioteca Virtual" i que serà consultable permanentment.</p> <p>La mostra del centre d'interès estarà ubicada on cada biblioteca cregui més convenient. Totes les biblioteques exposaran la mostra a la vegada per donar més visibilitat al servei donant imatge de xarxa.</p>
<p>Fotografies i arxius complementaris de la bona pràctica</p>	
<p>Responsable o contacte:</p>	<p>Agnès Peiró i Dani Arredondo</p>

Bibliografia

BONET, Lluís, coord. *Diversitat cultural i polítiques culturals a Europa*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2005. (L'Estat de la qüestió ; 5)

Comunitats multiculturals: directrius per a serveis bibliotecaris. Barcelona : Centre Unesco de Catalunya, 2011. (Materials ; 8). Consultable en línia a:
<<http://www.ifla.org/files/assets/library-services-to-multicultural-populations/publications/multicultural-communities-ca.pdf>>. [Consulta: 20-01-2015]

COSIALS, Àlex. "Comunitats multiculturals : directrius per al servei bibliotecari" [en línia]. *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*. Núm. 18, juny 2007. <<http://bid.ub.edu/18cosial.htm>>. [Consulta: 20-01-2015]

GARCÍA LÓPEZ, Fátima; MONJE JIMÉNEZ, Teresa. "Biblioteca pública y servicios para la población inmigrante en las recomendaciones bibliotecarias internacionales". En: Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas (1º 2002: Valencia). *La biblioteca pública: portal de la sociedad de la información: actas: Primer Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas: Valencia. 29, 30 y 31 de Octubre de 2002*. [Madrid]: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2002. P. 214-222. Consultable en línia a:
<http://travesia.mcu.es/portaln/jspui/bitstream/10421/1176/1/com_215.pdf>. [Consulta: 20-01-2015].

GENTAL MORRAL, Maria. "Projecte per al diàleg intercultural a la Biblioteca del Districte 2 de Terrassa". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*. Núm.39, gener-abril 2005, p. 87-95. Consultable en línia a:
<<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22638/40761>> [Consulta: 20-01-2015].

GONZÁLEZ OLIVARES, José Luis; GARCÍA GÓMEZ, Juan Carlos. "La integración de minorías culturales a partir de servicios bibliotecarios especializados: proyecto CUMANDA". En: Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas (1º 2002: Valencia). *La biblioteca pública: portal de la sociedad de la información: actas: Primer Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas: Valencia. 29, 30 y 31 de Octubre de 2002*. [Madrid]: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2002. P. 224-228. Consultable en línia a:
<http://travesia.mcu.es/documentos/actas/com_224.pdf>. [Consulta: 20-01-2015]

LARSEN, Jens Ingemann. *Multiculturalidad en la biblioteca : cómo pueden servir las bibliotecas públicas a las poblaciones multiculturales*. Barcelona : Fundación Bertelsmann, 2004. 110 p. ISBN: 84-932155-8-9

MADRID VILCHEZ, Carmen. "Hacia la multiculturalización de las bibliotecas en Andalucía". En: Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas (2º: 2004: Salamanca). *La Biblioteca Pública: compromiso de futuro: actas: II Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas: Salamanca, 17, 18 y 19 de noviembre de 2004*. [Madrid]: Ministerio de Cultura, 2004. P. 292-297. Consultable en línia a:
<<http://travesia.mcu.es/portaln/jspui/bitstream/10421/777/1/comunicaci%3n%2008.pdf>>. [Consulta: 20-01-2015].

El manifest de l'IFLA sobre la biblioteca multicultural. Barcelona: COBDC, [2008]. Consultable en línia a: <http://www.cobdc.org/publica/manifestos/manifest_multi.html>. [Consulta: 20-01-2015]

PACHO PACHO, Regina. "Versión Original: interculturalidad, libros y niños". En: Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas (2º: 2004: Salamanca). *La Biblioteca Pública: compromiso de futuro: actas: II Congreso Nacional de Bibliotecas Publicas: Salamanca, 17, 18 y 19 de noviembre de 2004*. [Madrid]: Ministerio de Cultura, 2004. P. 304-310. Consultable en línia a: <<http://travesia.mcu.es/portaln/jspui/bitstream/10421/779/1/comunicaci%3n%2010.pdf>>. Consulta: 20-01-2015].

SOLÉ, Imma; MONTIA, Maria. "Els colors de la biblioteca pública : els reptes de la nova ciutadania." *Item: revista de biblioteconomia i documentación*. Núm. 37 , 2004,, p. 7. Consultable en línia a: <<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22616/362303>>. [Consulta: 20-01-2015].

Més recursos en línia a:

American Library Association. *Ethnic & Multicultural Information Exchange Round Table (EMIERT)* [en línia]. Chicago : ALA, cop. 1996-2015. "Resources and Bibliographies". <<http://www.ala.org/emiert/usefullinks/links>>. [Consulta: 20-01-2015].

"Grupo de Trabajo de Interculturalidad y accesibilidad en bibliotecas" [en línia]. En: *Consejo de Cooperación Bibliotecaria*. [Madrid]: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. <<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/bibliotecas/mc/consejocb/grupos-de-trabajo/9.html>> [Consulta: 20-01-2015].

Travesía : recursos digitales para la cooperación bibliotecaria [en línia]. [Madrid] : Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2009-2015. <<http://travesia.mcu.es/portaln/jspui/index.jsp>>. [Consulta: 20-01-2015]

**Diputació
Barcelona**

| Àrea de Presidència

Gerència de Serveis de Biblioteques

Comte d'Urgell, 187

08036 Barcelona

Tel. 934 022 545 · Fax 934 022 488

gs.biblioteques@diba.cat

www.diba.cat/biblioteques